21.07.09 mgr Popiel

WIW. Fin 3018-61/2009

Warszawa, dnia 29 lipca 2009 r.

Wojewódzki Inspektorat Weterynarii z/s w Siedlcach
wpłynęło 31 07 2009
L.Dz. 13357 P

INSPEKCJA WETERYNARYJNA
GŁÓWNY LEKARZ WETERYNARII

Pan
Marek Sawicki
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

GIWpr 024 – 127/09

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z uchwaleniem przez Sejm RP w dniu 16 lipca br. ustawy o finansach publicznych i planowaną likwidacją rachunków dochodów własnych, pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra na skutki, jakie dla Inspekcji Weterynaryjnej i wykonywanych przez nią zadań, może zrodzić przyjęcie tego rozwiązania.

Na problemy wskazane poniżej Główny Lekarz Weterynarii zwracał uwagę przy okazji poprzednio projektowanej ustawy o finansach publicznych w pismach z dnia 17 maja 2007 r. Nr GIWorg-024-70/2007 oraz z dnia 6 lipca 2007 r. Nr GIWorg-024-70a/2007, skierowanych do p. Marka Chrapka – Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także w pismach dotyczących obecnie opracowywanego projektu - z dnia 8 lipca 2008 r. nr GIWorg-024-93/2008 oraz z dnia 1 września 2008 r. nr GIWorg-024-93b/2008.

W Inspekcji Weterynaryjnej przedmiotowe rachunki zostały utworzone na poziomie zarówno powiatowych inspektoratów weterynarii (305 w skali kraju), jak i wojewódzkich inspektoratów weterynarii (16 w skali kraju). Ze środków gromadzonych na rachunkach dochodów własnych Inspekcja Weterynaryjna finansuje realizację podstawowych zadań z zakresu weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego, a w szczególności czynności wykonywane przez urzędowych lekarzy weterynarii wyznaczonych na podstawie art. 16 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842) oraz badania laboratoryjne próbek głównie żywności i pasz przeprowadzane przez zakłady higieny weterynaryjnej znajdujące się przy wojewódzkich inspektoratach weterynarii. Środki

SPRAWA 0321/05/09
Data: 03.08.09 L.dz. 762/08

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
tel.: (22) 623-20-88, fax.: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

te nie były dotychczas gwarantowane w budżecie państwa. Nie jest to bynajmniej problem marginalny dla Inspekcji Weterynaryjnej. Świadczy o tym poziom dochodów własnych uzyskiwanych rocznie z tego tytułu. W I półroczu 2009 r. dochody, które wpłynęły na konto rachunków dochodów własnych wyrażały się kwotą 94 399 368 zł, natomiast wydatki wyniosły – 93 387 281 zł. W I kwartale bieżącego roku dochody wyniosły 44 021 006 zł, zaś wydatki – 43 476 223 zł. Oznacza to, że już od początku roku, w celu zapewnienia ciągłości realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, kwota ta powinna znaleźć się w dyspozycji odpowiednich organów Inspekcji Weterynaryjnej.

Systemem wyznaczania objętych jest ok. 5500 lekarzy weterynarii i około 1400 osób wyznaczonych do wykonywania czynności pomocniczych, przy stanie zatrudnienia w powiatowych inspektoratach weterynarii 1696[1] lekarzy weterynarii. Likwidacja możliwości prowadzenia wydzielonego rachunku dochodów własnych grozi całkowitą destrukcją instytucji „wyznaczania" przez powiatowego lekarza weterynarii osób niebędących pracownikami Inspekcji do wykonywania w jego imieniu niektórych czynności urzędowych. Sprawy te reguluje art. 16 i 17 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej. Możliwość wyznaczenia lekarzy weterynarii niebędących pracownikami Inspekcji do wykonywania czynności, za które są pobierane opłaty od przedsiębiorców lub posiadaczy zwierząt, stwarza rękojmię realizacji w imieniu Inspekcji znacznej części kontroli weterynaryjnych przy jednocześnie niskim stanie zatrudnienia i bez zaangażowania środków budżetowych. Omawiany system niewątpliwie stanowi możliwie najtańszy sposób wykonania zadań, w tym funkcji kontrolnych z dziedziny weterynarii nałożonych na administrację rządową.

Obecny system finansowania, w ramach rachunku dochodów własnych, niektórych zadań z dziedziny weterynarii wykonywanych w formie wyznaczania, funkcjonuje sprawnie, głównie z tego powodu, że zapewnia nielimitowane finansowanie z tego rachunku ponoszonych kosztów związanych z wykonaniem tych zadań. Oznacza to płynne finansowanie np. kontroli urzędowych stad zwierząt w ich siedzibach niezbędnych dla wystawienia świadectw zdrowia dla zwierząt przeznaczonych do eksportu lub handlu wewnątrzwspólnotowego, czy też badania przed i poubojowego zwierząt, bez względu na przyrost liczby badanych zwierząt w trakcie trwania roku budżetowego. Taki rodzaj finansowania nie wstrzymuje działań kontrolnych Inspekcji Weterynaryjnej w przypadku wyczerpania limitów środków finansowych przewidzianych w ustawie budżetowej na działalność statutową inspektoratów.

[1] dane aktualne na dzień 31 grudnia 2008 r.

Próby całkowitego przejęcia środków z opłat weterynaryjnych poprzez ich zakwalifikowanie jako dochody budżetowe i przesunięcie ciężaru finansowania kosztów wykonania zadań do budżetu inspektoratów weterynarii niewątpliwie spowoduje ciężką niewydolność systemu wyznaczania i konieczność zwiększenia zatrudnienia w Inspekcji. Katalog możliwych czynności wykonywanych z wyznaczenia określony jest w art. 16 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej. Główny Lekarz Weterynarii pragnie z całą mocą podkreślić, że dzięki dotychczasowej możliwości gromadzenia na odrębnym rachunku bankowym środków pochodzących z opłat za niektóre urzędowe czynności Inspekcji Weterynaryjnej, wykonywane z wyznaczenia przez lekarzy weterynarii i inne osoby posiadające określone kwalifikacje, a niebędące pracownikami Inspekcji, powiatowym lekarzom weterynarii udaje się terminowo, wykonać zadania określone w prawodawstwie weterynaryjnym krajowym oraz wspólnotowym, przy stosukowo niskim zatrudnieniu w podległych im powiatowych inspektoratach weterynarii.

Płynność w finansowaniu niektórych zadań Inspekcji Weterynaryjnej, o których mowa powyżej, nie da się uzyskać przy pomocy środków przeznaczonych na wydatki bieżące inspektoratów, planowanych w ustawach budżetowych na poszczególne lata, a więc przy pomocy środków limitowanych. Podstawową przyczyną niespójności w finansowaniu zadań Inspekcji w obszarze gospodarki rynkowej przy pomocy limitowanych środków budżetowych są znaczne wahania w wielkości produkcji w zakładach podlegających nadzorowi Inspekcji Weterynaryjnej, uzależnione od różnych czynników oddziaływujących na rynek, w tym rynek wspólnotowy, jak również na eksport do krajów trzecich.

Niezależnie od powiatowych inspektoratów weterynarii, przedmiotowe rachunki dochodów własnych były dotychczas prowadzone także przez wojewódzkie inspektoraty weterynarii w zakresie usługowych badań laboratoryjnych. Pozyskane środki z badań laboratoryjnych wykonywanych poza zakresem działalności podstawowej uzupełniały, w sposób znaczący, środki finansowe przeznaczone w budżecie na modernizację laboratoriów urzędowych w ramach reformy diagnostyki laboratoryjnej, mającej na celu jej dostosowanie do przepisów prawa wspólnotowego oraz spełnienia wymagań, celem uzyskania certyfikatu zgodności z normą ISO/IEC 17025.

Z uwagi na powyższe, należałoby jeszcze raz poddać pod rozwagę myśl utworzenia, specjalnie dla Inspekcji Weterynaryjnej, wyłomu w ogólnej koncepcji likwidacji rachunku dochodów własnych jednostek budżetowych. W przeciwnym przypadku w budżecie państwa powinny zostać zapewnione dodatkowe środki

finansowe na działalność powiatowych lekarzy weterynarii. Należy jednak wziąć pod uwagę realne zagrożenie, iż środki przekazane z budżetu państwa będą faktycznie niższe niż środki, którymi dysponują terenowe organy Inspekcji Weterynaryjnej w ramach rachunków dochodów własnych. Rozwiązanie takie spowoduje realne obniżenie wysokości środków potrzebnych na weterynaryjną ochronę zdrowia publicznego. Mając na względzie wieloletnie niedofinansowanie służb weterynaryjnych, a w szczególności nieprzeznaczenie środków na zadania, które zostały przekazane do kompetencji tych służb w związku z przystąpieniem do Unii Europejskiej, Rzeczpospolita Polska nie będzie mogła się wywiązać z obowiązków nałożonych na nią przepisami prawa wspólnotowego. Sytuacja taka spowoduje realne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt, jak również może spowodować nałożenie restrykcji w handlu wewnątrzwspólnotowym oraz wstrzymanie dostaw mięsa i innych produktów pochodzenia zwierzęcego na rynek krajowy. Brak możliwości zapewnienia bieżącego wykonywania nadzoru nad produkcją żywności spowoduje drastyczne zmniejszenie podaży żywności pochodzenia zwierzęcego. Brak możliwości zapewnienia bieżącego wykonywania urzędowych zadań przez organy Inspekcji Weterynaryjnej odbije się bardzo negatywnie na pozycji polskich producentów żywności na arenie międzynarodowej, zarówno na rynku wspólnotowym, jak i na rynkach państw trzecich oraz może stanowić podstawę wszczęcia postępowania przez Komisję w stosunku do Polski, którego ostatecznym rezultatem może być nałożenie kary finansowej.

Z poważaniem

GŁÓWNY LEKARZ WETERYNARII
Janusz Związek

Do wiadomości:

1) Pan Kazimierz Mariusz Kleina Przewodniczący Senackiej Komisji Budżetu i Finansów Publicznych ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa,
2) Pan Jerzy Chróścikowski Przewodniczący Senackiej Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa,
3) Pan Jan Vincent-Rostowski Minister Finansów ul. Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa
4) wojewódzcy lekarze weterynarii – wszyscy.